

נובמבר 2018

G-COMPETITION - יישום ראשון של הרפורמה בחוק ההגבלים העסקיים

רשות ההגבלים העסקיים פרסמה תיקון לשני "פטורי סוג", המהווה יישום ראשון של הרפורמה המתוכננת בחוק ההגבלים העסקיים. לתיקון של פטורי הסוג נלווה פרסום של "גילוי דעת" המפרט את עמדת הרשות בדבר הפרשנות המשפטית והמעשית שיש לתת לתיקון. במזכר זה נעמוד בקצרה על התיקון ועל ההשפעה הצפויה להיות לו על המגזר העסקי.

התיקון של פטור הסוג לכבילות נלוות למיזוגים ופטור הסוג למיזמים משותפים

פטור הסוג לכבילות נלוות למיזוגים מאפשר לצדדים למיזוג לכלול בהסכם המיזוג כבילות שעניינן התחייבות של המוכר לאי תחרות בעסק הנמכר, התחייבות מסוג הבטחת אספקה של טובין (מהמוכר לעסק הנמכר וההפך), או כל כבילה אחרת הנחוצה לשימור ערכו הכלכלי של העסק הנמכר במיזוג, ללא צורך בקבלת אישור מהממונה על ההגבלים העסקיים.

בדומה, פטור הסוג למיזמים משותפים מאפשר לצדדים למיזם משותף (לרבות מתחרים) לכלול בהסכם ביניהם כבילות שונות הנחוצות למימוש עיקרו של ההסכם, ובכלל זה כבילות מסוג אי-תחרות, ללא צורך בקבלת אישור מהממונה על ההגבלים העסקיים.

עד לתיקון של פטורי הסוג הנ"ל, האפשרות להסתמך עליהם הוגבלה בתנאים 'טכניים' בעיקרם שבמקרים רבים גרמו לכך שהצדדים להסדר לא יכלו ליהנות מפטורי הסוג והם נדרשו לפנות בבקשת פטור לממונה על ההגבלים העסקיים. כך, למשל, בפטור הסוג לכבילות נלוות למיזוגים הוגבלה התחייבות של מוכר לאי תחרות בעסק הנמכר לתקופה של 4 שנים בלבד מהיום שבו פחת חלקו של המוכר בעסק הנרכש במיזוג מ-20%. חריגה מהתנאי פירושה שהפטור לא חל ולכן יש לפנות בבקשה מתאימה לממונה על ההגבלים העסקיים. במסגרת התיקון, נוסף לשני פטורי הסוג סעיף המאפשר לצדדים למיזוג או למיזם משותף ליהנות מהפטורים גם אם הכבילות נשוא ההסדר חורגות מהתנאים הטכניים כאמור, ובלבד שהכבילות עומדות בשלושה תנאים מהותיים מצטברים: 1. עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או מניעתה; 2. הכבילה נחוצה למימוש עיקרו של ההסדר; ו-3. הכבילה לא פוגעת בתחרות באופן משמעותי. את הבחינה והיישום של התנאים המהותיים על המקרה הספציפי

יכולים וצריכים לערוך הצדדים להסדר עצמם באמצעות יועציהם המקצועיים (במתכונת של "בחינה עצמית" - self-assessment), ולא באמצעות פנייה לרשות ההגבלים העסקיים.

התיקון של שני פטורי הסוג מביא אתו הקלה משמעותית על המגזר העסקי, שכן הוא מאפשר לפטור הסכמים רבים יותר מהצורך לקבל את אישור הממונה על ההגבלים העסקיים, על כל הכרוך בכך. יחד עם זאת, המחיר של ההקלה הוא העברת נטל האחריות לבחינה של הסדרים כובלים מכתפי רשות ההגבלים העסקיים אל כתפי המגזר העסקי. נציין, כי כבר כיום רשות ההגבלים העסקיים מסרבת לבחון הסדרים כובלים שבעבר היה נהוג להביא לפתחה והיא מפנה את הצדדים להסדר למתכונת של בחינה עצמית חלף הגשה של בקשת פטור.

גילוי הדעת שנלווה לפטורי הסוג

בד בבד עם הפרסום של התיקון לפטורי הסוג, רשות ההגבלים העסקיים פרסמה גילוי דעת שמטרתו להבהיר מהי הפרשנות המשפטית והמעשית שיש לדעתה לתת לתנאים המהותיים שבבסיס פטורי הסוג. באשר לתנאי הראשון, הדורש שעיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או מניעתה, גילוי הדעת מבהיר שלהסדר צריך שיהיה "עיקר" שהוא עסקה של שיתוף-פעולה לגיטימי לשם ייעול, הגדלת תפוקה, שיפור המוצר וכד', כגון מיזם משותף לייעול של תהליכי ייצור. באשר לתנאי השני, הדורש שהכבילה תהיה נחוצה למימוש עיקרו של ההסדר, בגילוי הדעת נאמר שכבילה תיחשב לנחוצה אם היא קשורה באופן ישיר ודרושה באופן סביר למימוש עיקרו של ההסדר. עוד מובהר בגילוי הדעת, שתנאי הנחיצות כולל בחובו את הדרישה שהכבילה לא תהיה רחבה יותר מהדרוש וכן שתהיה משנית לעיקרו של ההסדר.

לנוסח הרשמי של פטורי הסוג [לחצו כאן](#)

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה. מערכת: G-COMPETITION

עו"ד נועה שוייצר עמר
noas@gornitzky.com

עו"ד אבנר פינקלשטיין, שותף
avnerf@gornitzky.com